

Пунктуація

Пунктуація — розділ мовознавства, що вивчає використання та вживання розділових знаків.

В українській мові вживаються одиничні (крапка, двокрапка, три крапки, кома, крапка з комою, тире, знак питання, знак оклику, знак виноски) та парні (дві коми, два тире, лапки, дужки) розділові знаки (пунктограми). Призначення розділових знаків — полегшити читачеві сприйняття змісту написаного. Так, **основними функціями розділових знаків** є такі:

- крапка ділить текст на речення;
- двокрапка відділяє одну частину від іншої, вказуючи на те, що в цій другій частині міститься пояснення, розкриття причини того, про що йшлося в першій, стоїть між узагальнювальним словом та однорідними членами речення та при прямій мові;
- три крапки вказують на те, що в реченні наявні не всі компоненти — воно незакінчене, обірване;
- кома розділяє частини складного речення, стоїть при відокремлених та однорідних членах речення;
- крапка з комою функціонально подібна до коми, але розділяє складні (або ускладнені) за будовою частини;
- тире розділяє частини складного речення, які перебувають в умовно-часових, протиставних та причинно-наслідкових зв'язках, стоїть між узагальнювальним словом та однорідними членами речення, при прямій мові та між підметом і присудком;
- знак питання ділить текст на речення, але водночас і вказує на те, що речення містить у собі запитання;
- знак оклику ділить текст на речення та вказує на експресивність мовлення.

Практичні завдання

Розставте розділові знаки в тексті.

Ми звикли до годинника. Уже й не віриться що в давнину люди не знали його. Наші далекі предки розпізнавали лише ніч ранок день і вечір. Пізніше час стали вимірювати довжиною тіні подовжилась тінь людини на три ступні

незабаром вечір. Згодом було виявлено незручності цього способу взимку тінь стає довшою швидше ніж улітку та і ступні в людей неоднакові через що таке обчислення часу призводило до багатьох непорозумінь.

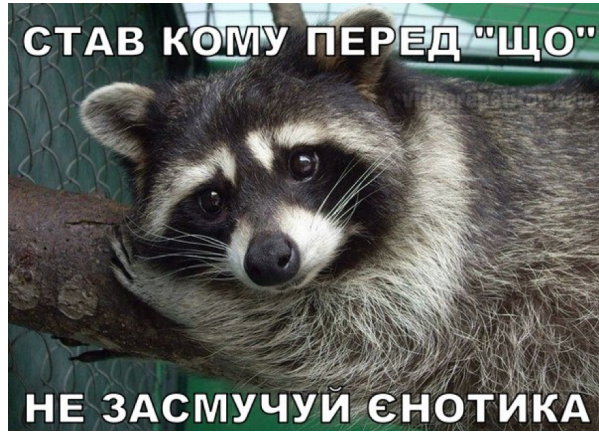
Край цьому поклали винахідники. На рівному відкритому для сонця майданчику вони вкопали палицю обвели колом і стали уважно спостерігати за рухом тіні від неї. Так почалася історія годинника.

Отже першим був годинник сонячний. У Стародавньому Вавилоні на вершині найбільшої піраміди поставили глиняний стовп. Рівний майданчик розкреслили лініями. Коли тінь від стовпа наближалася до однієї з ліній жрець проголошував Знайте все населення царства волею Бога минула п'ята година від сходу сонця!

Перший механічний годинник з'явився 996 року в німецькому місті Магдебурзі. Досі зберігся лічильник часу на одній із башт Лондона. Ще у XIII столітті він показував час жителям цього міста показує й понині.

Ілюстративний матеріал

Рекомендовані джерела

1. Науроk. Пунктуація в простому та складному реченні.
URL: <https://goo.su/R2k>
2. MON UKRAINE. Просте речення. Розділові знаки.
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=wx3ZKvk8-PE>
3. Катерина Лепська. Розділові знаки в складному реченні.
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=8ax4MvZBSjQ>